

[Justitsministeren]

Hr. Erik B. Smith spurgte, hvordan man stillede sig nu i arbejdsmarkedsnævnet i Nordjyllands amt, og jeg kan sige, at man – jeg tror, det var i går – havde et møde dér, hvor man diskuterede, om Nordjylland skulle være et af områderne for dette forsøg. Man havde en diskussion, hvori man ønskede at modtage yderligere oplysninger specielt om forsøgene i England. Disse oplysninger vil Nordjyllands arbejdsmarkedsnævn få i løbet af ganske få dage, og så vil man tage stilling i løbet af maj måned.

Men jeg vil gerne sige, at den bemyndigelse, som det foreslås at jeg får til at sætte dette forsøg i gang, naturligvis ikke vil blive udnyttet i forhold til Nordjyllands amt, medmindre der gives et samtykke fra arbejdsmarkedsnævnet.

Jeg kan bekræfte, at de undersøgelser, der vil blive foretaget for at vurdere forsøget, vil blive tilstillet retsudvalget.

Hr. Bjørn Elmquist var bekymret over, om det nu lykkedes at finde områder, hvor disse mennesker kunne arbejde. Det er en bekymring, som kriminalforsorgen og jeg må påtage os. Vi tror på det, vi har sonderinger, og vi har tilslutninger. Vi tror, det kan lade sig gøre, men forsøget skal jo netop vise, om det kan lade sig gøre, og derfor må man have et forsøg.

Jeg tror, vi skal være varsomme, som hr. Hagen Hagensen antydede det, med at give domstolene præcise direktiver om, hvilke former for straffe og hvilke former for arbejde der kan være tale om. Jeg tror, vi skal holde os til de meget grundige bemærkninger, der er i arbejdsgruppens indstilling, og så i øvrigt lade domstolene på dette grundlag, som man plejer på grundlag af forarbejde, tage stilling til, hvad det er, folketingsret har tænkt sig skulle sættes i værk.

Af en anden grund tror jeg, det vil være forkert at skrive i selve beslutningsforslaget, at man kun må anvende dom til samfundstjeneste, hvis ubetinget dom til frihedsberøvelse ellers ville være blevet bragt i anvendelse.

For det første vil dommerne naturligvis på baggrund af indstillingen fra arbejdsgruppen se, at det er hensigten. Dernæst må man gøre sig klart, at det er en overvejelse hos den enkelte dommer i den enkelte sag, om det nu skal være betinget eller ubetinget. Det kan være meget svært – ja, det er faktisk umuligt

– for en dommer i alle tilfælde at sige, at her skal det være betinget, og her skal det være ubetinget; en sådan mental proces er faktisk ikke mulig. Derfor tror jeg igen, at det væsentlige er, at der i bemærkningerne står, at hensigten er, at dette skal søges brugt som en erstatning for ubetinget frihedsstraf.

Så blev jeg også noget overrasket over hr. Lawaetz' indlæg, som jeg synes slet ikke svarede til hr. Knud Linds i sin tid. Jeg synes, hr. Lawaetz på en, skal vi sige overordentlig banal måde prøvede at gøre grin med dette forslag. Det er der faktisk ikke nogen grund til. Alle de spørgsmål, hr. Lawaetz stillede om at tælle sølvskeer, og jeg ved ikke, hvad det var, er spørgsmål, som er klart besvaret i det materiale, der er lagt frem for folketingsret.

Det er også klart sagt, at der her er tale om, at vi lægger overordentlig megen vægt på, at de institutioner og myndigheder, der bliver berørt af dette forslag, hvis det vedtages, vil blive hørt i forvejen, og at alting forudsætter, at alle gerne vil medvirke i forsøget: både institutionerne, de offentlige, de halvoffentlige, kriminalforsorgen, domstolene og endelig naturligvis lovertræderne selv. Derfor er der ikke grund til al den frygt, som hr. Lawaetz søgte at fremmane, f.eks. om det ikke er farligt at lade folk, der dømmes til samfundstjeneste, undervise i ungdomsklubber. Ja men hvis man har fulgt debatten, ved man, at ungdomsklubberne havde visse betænkeligheder, og at vi derfor har sagt, at der ikke skal være tale om samfundstjeneste i ungdomsklubber, idet vi ikke ønsker at påtvinge nogen institution nogen form for samfundstjeneste.

Den sidste udvej for at få arbejde, siger hr. Lawaetz, er så at lave et bræk. Det fremgår ganske klart af forslaget, at det, der er tale om, er ulønnet arbejde i fritiden, som ikke på nogen måde kan sammenlignes med et job, som en anden ordfører nævnte det. Det er vores opgave i samarbejde med arbejdsmarkedsnævnene og de berørte fagforbund at drage helt præcis omsorg for, at der ikke tages et job fra nogen, der ellers kunne have fået det som almindeligt arbejde. Der er tale om fritidsbeskæftigelse fordelt over mange uger, måske nogle få timer hver uge, noget, der slet ikke kan sammenlignes med almindeligt arbejde.

Jeg synes også, det er bemærkelsesværdigt, at man altså hvert år i England kan idømme